

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SLOVENSKEGA NARODA ZA TRŽAŠKO OZEMLJE

Leto IX. - Stev. 239 (2549)

Poštinska plačana v gotovini
Spedizione in abbon. post. 1. gr.

TRST, sobota 10. oktobra 1953

**DELAVCI! Ne dovo-
lite, da bi vas Vidali
vpregel v Pellov im-
perialistični voz!**

Cena 20 lir

OBLAST TRŽAŠKEMU LJUDSTVU! NOČEMO OKUPATORSKEGA KOMISARJA!

Tržaško delovno ljudstvo je sposobno samo sebi vladati - Protest Slovensko-hrvatske prosvetne zveze - Protesti voditeljev Fronte za neodvisnost in Tržaškega bloka ter independentistične mladine - Protesti Škendija, Lonjerja, Katinare, Proseka, Kontovela, Sesljana in Medje vasi

Nenazlišan sklep ameriške in angleške vlade, da izrečeta upravo cone A STO italijanski vlad, potem odločilni udarec oziroma velikim upom naše prebivalstva, da se bo krenula borba proti naciji, v kateri je naše ljudstvo mnogo žrtvovalo in dalo velik krvni davek, užijecuši demokratičnim miron in da bo zloglasna zločinoma metoda imperialističnega barantanja s pravicanami in težnjami ljudstvu za vedno pokopa na.

Nedopustna samovoljnost tega dejanja angleške in američke vlade je tem očitnejša, ker ni nobenega opravicišča, niti formalne, ki bi lahko pooblašča ob oblasti, da enostavno odložita mandat zaravnih zavpue uprave cone A, ki sta ga preuzeeli po namenu OZN, brez vsakršne odločitve te visoke mednarodne organizacije. Še naj si morata obe vlad pravici pravico, da izrečeta upravo deželi, ki je mirovna pogodba odzela suverenost nad tem področjem.

Poleg tega grozljivega povrnika k metodam diplomacije bivših režimov, tudi nepovedne posledice tega dejanja za prebivalstvo Trsta in vse cone vsakemu tržaškemu delavcu in demokratu, slovenskemu in italijanskemu, da to dejanje obsoodi in da se mu upre. Prvič, ker lahko pričutjev Trsta k Italiji pomeni samo njegovo gospodarsko smrt, protinjeklicev nadzor, pomejno zadružitev njegove funkcijske zaledju; potem bi za tržaške delance najhujši udarec njihovem delovnem in življenjskem pogoju.

Družic, ker sedanja Italija ne bi prišla v Trst kot delzela, ki je zavrgla imperialistično ekspansionizem in rasizem, temveč je izkoriščala na mornarskega zaledja; potem bi za tržaške delance najhujši udarec njihovem delovnem in življenjskem pogoju.

Zaradi tega mora vsiljeni enoslovni akt vlad ZDA in Združenega kraljestva izvrati in končno dobiti premiki enot JLA na meji s STO

(Od naših dopisnikov v Ljubljani, Slovenskem Primorju in Kopru)

Sestav Slovenskega Primorja je bilo danes opaziti večje premike čet, zlasti motoriziranih v okolnih enot, v smernici proti Metniki, ki so prišli iz Ljubljane v Kopar, poročajo da so videli ob vsej poti številne zamaskirane tanki in vojake v popolni volni opremi. Govorijo, da gre za več divizij, tudi oklopnih. O podobnih premikih poročajo tudi s Krša.

Prav tako so opazili premike v temi B. V piransko pristanišče je po zadnjih vesteh prislo nekaj ruščark in večje število hitrih torpednih čolnov.

Razlogov vsebuje sedanjski sklep italijanske vlade, da podporo ameriške in angleške vlade zasede cone A, element napada in najhujši nevarnosti za hronev miru na tem področju.

Slovensko-italijanska ljudska fronta je prepricana, da tolmači voljo in težnje velike večine tržaškega delovnega prebivalstva, ko odločno protestira proti nezasišanemu sklepu ameriške in angleške vlade in ko zahteva takojšen preklic tega sklepa in po poziva slovensko-italijanske vlade za sporazum z Južno mornostjo, da poskrbi, da bo mesto tako nujno potrebitno med italijanskim prebivalstvom.

SLOVANSKO-ITALIJANSKA LJUDSKA FRONTA

globoko ogroženje jugoslovenske javnosti.

Izrečanje cone A Italiji je nepravilen akt tudi s stališča gospodarskih interesov Trsta in njegovega zaledja. Trst se ločuje od svojega naravnega zaledja in s tem se spodbavlja njegovih gospodarskih temelj ter se oboja na gospodarsko propagiranje, kakršno je že doživel med dvema vojnoma, medtem ko se njegovega zaledja Jugoslavije vedno bili najpodesrednejši tehnikalni delavec predstavnika jugoslovenskega imperija. Kot je znano, so narodi Jugoslavije vedno bili najpodesrednejši tehnikalni delavec predstavnika jugoslovenskega imperija.

Zgodovinske odgovornosti za take posledice ne more v nobenem primeru nositi Jugoslavije.

VЛАДА FLRJ IZJAVA NAJODLOCNEJENIE, DA NIKAKOR NI PRIPRAVLJENA STRINJATI SE S STANJEM, KI SE USTVARJA V CONI A, NITI ODPOVEDATI SE UPRAVICENJU JUGOSLOVANSKIM ZAHTEVAM NA TEM OZEMLJU. V ZVEZI S TEM JUGOSLOVANSKA VLADA ZAHTEVA, DA SE SKLEP, O KATEREM SE GOVORI, NE IZVEDE.

IZ VSEH GORNJIH ZALOGOV VLADA FLRJ ODLOČNO PROTESTIRA PROTIV SKLEPU VLAD ZDA IN ZDURŽENEGA KRALJESTVA NE VODI K

globalno ekspanzijo, ki so v povojni Italiji vedno bolj žive zlasti proti Jugoslaviji in Balkanom in ki so se dosegel v najbolj nezasišani obliki izkazale ob prihodu zadnje zunanjopolitične debale v italijanskem parlamentu, kjer je predsednik vlade napovedal, kot cijli svoje zunanjne politike obnovitev nekdanjega italijanskega imperija. Kot je znano, so narodi Jugoslavije vedno bili najpodesrednejši tehnikalni delavec predstavnika jugoslovenskega imperija.

Zgodovinske odgovornosti za take posledice ne more v nobenem primeru nositi Jugoslavije.

VЛАДА FLRJ IZJAVA NAJODLOCNEJENIE, DA NIKAKOR NI PRIPRAVLJENIA STRINJATI SE S STANJEM, KI SE USTVARJA V CONI A, NITI ODPOVEDATI SE UPRAVICENJU JUGOSLOVANSKIM ZAHTEVAM NA TEM OZEMLJU. V ZVEZI S TEM JUGOSLOVANSKA VLADA ZAHTEVA, DA SE SKLEP, O KATEREM SE GOVORI, NE IZVEDE.

IZ VSEH GORNJIH ZALOGOV VLADA FLRJ ODLOČNO PROTESTIRA PROTIV SKLEPU VLAD ZDA IN ZDURŽENEGA KRALJESTVA NE VODI K

VEDNO BOLJ OGORČENE DEMONSTRACIJE V VSEJ JUGOSLAVIJI

Trgujte s svojim ozemljem, ne z našim!

„Borba“: Motijo se tisti, ki misijo, da bomo pustili mesto Trst in cono A na milost in nemilost Italiji. Ne moremo dovoliti, da se mednarodna vprašanja rešujejo z diktatom in s teptanjem pravic malega naroda

BEograd, 9. — Marsal Tito bo govoril jutri na volilnem zborovanju v Leskovcu, v nedeljo pa v Skoplju. V beograjskih političnih krogih pričakujejo, da se bo v obvezorih obiskoval z najnovejšim razvojem tržaškega vprašanja.

(Od našega dopisnika)

BEograd, 9. — Trst je edina misel jugoslovenskih mestov, ki so pokazale včerajšnje in danesno možične demonstracije, ki so klub pozivu predsedništva SZDLJ, naj se ljudstvo vzdrži javnega izražanja svojih čustev, sklicane na protestno zborovanja po raznih podjetjih. Klub temu pa so bile ulice tudi danes polne demonstrantov, ki so se zlasti zbirali pred poslopijami angloameriškega velenja in sodelovanja v Italijanskem poslanstvu. Pred vsemi temi poslopiji so močni kordoni ljudske milice, večkrat pa so moralni intervenirati tudi letični oddelki milice in gasilske črpalke. Le tako se je posrečilo ubraniti angleško, ameriško in italijansko poslanstvo pred razjarjenim množicom.

Ker se je pokazalo, da so beograjske sile ljudske milice preslabote, da bi začitile velenosposobno zahodnih velesil v italijansko poslanstvo ter ustavne teh držav pred splošnim ljudskim ogroženjem in besom, je državno tajanstvo za notranje zadeve nujno poklicalo v Beograd očitovanje 800 milijonov iz raznih krajev Srbije. Tako so poklicali v Beograd.

Stvar še ni končana, »Motijo se tisti, ki misijo, da bomo pustili mesto Trst in cono A na milost in nemilost Italiji,« kaže velenje v temi tisoči brojcov, ki jih ljudstvo pošilja s protestnimi zborovanji zveznemu svetu in v katerih zahtevajo zaščito tržaških ljudstev proti nam. Bilanci politike velikih jugoslovenskih in manjšinskih pravic. To je toliko težje, ker se tudi pretakla in sedanja Italija odlikovala s teptanjem pravic narodne manjšine znotraj svojih meja.

Zaradi tega mora vsiljeni enoslovni akt vlad ZDA in Združenega kraljestva izvrati in končno dobiti premiki enot JLA na meji s STO

Demonstracije v Beogradu in v ostalih jugoslovenskih mestih se še vedno nadaljujejo. V Beogradu so bila po pozivu predsedništva SZDLJ naj se prebivalstvo vzdrži javnega izražanja svojih čustev, sklicane na protestno zborovanja po raznih podjetjih. Klub temu pa so bile ulice tudi danes polne demonstrantov, ki so se zlasti zbirali pred poslopijami angloameriškega velenja in sodelovanja v Italijanskem poslanstvu. Pred vsemi temi poslopiji so močni kordoni ljudske milice, večkrat pa so moralni intervenirati tudi letični oddelki milice in gasilske črpalke. Le tako se je posrečilo ubraniti angleško, ameriško in italijansko poslanstvo pred razjarjenim množicom.

Ker se je pokazalo, da so beograjske sile ljudske milice preslabote, da bi začitile velenosposobno zahodnih velesil v italijansko poslanstvo ter ustavne teh držav pred splošnim ljudskim ogroženjem in besom, je državno tajanstvo za notranje zadeve nujno poklicalo v Beograd očitovanje 800 milijonov iz raznih krajev Srbije. Tako so poklicali v Beograd.

Stvar še ni končana, »Motijo se tisti, ki misijo, da bomo pustili mesto Trst in cono A na milost in nemilost Italiji,« kaže velenje v temi tisoči brojcov, ki jih ljudstvo pošilja s protestnimi zborovanji zveznemu svetu in v katerih zahtevajo zaščito tržaških ljudstev proti nam. Bilanci politike velikih jugoslovenskih in manjšinskih pravic. To je toliko težje, ker se tudi pretakla in sedanja Italija odlikovala s teptanjem pravic narodne manjšine znotraj svojih meja.

Zaradi tega mora vsiljeni enoslovni akt vlad ZDA in Združenega kraljestva izvrati in končno dobiti premiki enot JLA na meji s STO

Pogled na množico manifestantov v Ljubljani.

Neprijeten vtis v svetu zaradi angloameriškega sklepa

Francoska vlada odklanja vsako odgovornost z izjavo, da se z njo niso popravili posvetovali. Vplivni »Le Monde« pravi, da gre za kratko-vredno in nevarno dejanje.

Slaba vest v komentarjih angleškega tiska

PARIZ, 9. — Svetovna javnost je zelo hladno, marsikje pa tudi z odporom sprejela vse v angleških sklepov. Vplivni pariški list »Le Monde« piše danes, da je umik angloameriških čet ekratkoviden dejanje, ki ustvarja nevarno precedenso. List se vprašuje, ali so zahodne velesile zapustile svojo odgovornost ali pa smo mora popustiti predstavnikom francoskega tiska, da je zelo hladno, marsikje pa tudi z odporom sprejela vse v angleških sklepov. Vplivni pariški list »Le Monde« nadaljuje: »Vsekakor se londonski Washingtonski in pariški funkcionari zavedajo, da sta z nečim, kar je vpletlo v angleški sklep, sklep svoje in ameriške vlade z nečim, kar je vpletlo v angleški sklep, sklep svoje in ameriške vlade.«

Medtem je francoska vlada pohitela, da otrese s sebe odgovornost za to nezasišano dejanje, ki ruši temelje, na katerih stoji mednarodni odnos. Predstavnik francoske vlade je uradno izjavil, da sta z nečim, kar je vpletlo v angleški sklep, sklep svoje in ameriške vlade z nečim, kar je vpletlo v angleški sklep, sklep svoje in ameriške vlade. Francoski funkcionari, zavedajoči se, da sta z nečim, kar je vpletlo v angleški sklep, sklep svoje in ameriške vlade z nečim, kar je vpletlo v angleški sklep, sklep svoje in ameriške vlade.

»Le Monde« nadaljuje: »Vsekakor se londonski Washingtonski in pariški funkcionari zavedajo, da sta z nečim, kar je vpletlo v angleški sklep, sklep svoje in ameriške vlade z nečim, kar je vpletlo v angleški sklep, sklep svoje in ameriške vlade.«

Medtem ko sta londonski komentarji zelo prevridni, da tudi »Times« priznava, da

angloameriški sklep eni nobenih uspeh in tudi nobena reziljev, se drugod po svetu pojavljajo tudi zelo ostri napadi na enostrošno dejanje angleške vlad.

Največji južnoafriški list, list »Times« iz Capetona poudarja, da je enostranski londonski Washingtonski in pariški funkcionari zavedajoči se, da sta z nečim, kar je vpletlo v angleški sklep, sklep svoje in ameriške vlade z nečim, kar je vpletlo v angleški sklep, sklep svoje in ameriške vlade.

Največji južnoafriški list, list »Times« iz Capetona poudarja, da je enostranski londonski Washingtonski in pariški funkcionari zavedajoči se, da sta z nečim, kar je vpletlo v angleški sklep, sklep svoje in ameriške vlade z nečim, kar je vpletlo v angleški sklep, sklep svoje in ameriške vlade.

Največji južnoafriški list, list »Times« iz Capetona poudarja, da je enostranski londonski Washingtonski in pariški funkcionari zavedajoči se, da sta z nečim, kar je vpletlo v angleški sklep, sklep svoje in ameriške vlade z nečim, kar je vpletlo v angleški sklep, sklep svoje in ameriške vlade.

Največji južnoafriški list, list »Times« iz Capetona poudarja, da je enostranski londonski Washingtonski in pariški funkcionari zavedajoči se, da sta z nečim, kar je vpletlo v angleški sklep, sklep svoje in ameriške vlade z nečim, kar je vpletlo v angleški sklep, sklep svoje in ameriške vlade.

Največji južnoafriški list, list »Times« iz Capetona poudarja, da je enostranski londonski Washingtonski in pariški funkcionari zavedajoči se, da sta z nečim, kar je vpletlo v angleški sklep, sklep svoje in ameriške vlade z nečim, kar je vpletlo v angleški sklep, sklep svoje in ameriške vlade.

Največji južnoafriški list, list »Times« iz Capetona poudarja, da je enostranski londonski Washingtonski in pariški funkcionari zavedajoči se, da sta z nečim, kar je vpletlo v angleški sklep, sklep svoje in ameriške vlade z nečim, kar je vpletlo v angleški sklep, sklep svoje in ameriške vlade.

Največji južnoafriški list, list »Times« iz Capetona poudarja, da je enostranski londonski Washingtonski in pariški funkcionari zavedajoči se, da sta z nečim, kar je vpletlo v angleški sklep, sklep svoje in ameriške vlade z nečim, kar je vpletlo v angleški sklep, sklep svoje in ameriške vlade.

Največji južnoafriški list, list »Times« iz Capetona poudarja, da je enostranski londonski Washingtonski in pariški funkcionari zavedajoči se, da sta z nečim, kar je vpletlo v angleški sklep, sklep svoje in ameriške vlade z nečim, kar je vpletlo v angleški sklep, sklep svoje in ameriške vlade.

Največji južnoafriški list, list »Times« iz Capetona poudarja, da je enostranski londonski Washingtonski in pariški funkcionari zavedajoči se, da sta z nečim, kar je vpletlo v angleški sklep, sklep svoje in ameriške vlade z nečim, kar je vpletlo v angleški sklep, sklep svoje in ameriške vlade.

Največji južnoafriški list, list »Times« iz Capetona poudarja, da je enostranski londonski Washingtonski in pariški funkcionari zavedajoči se, da sta z nečim, kar je vpletlo v angleški sklep, sklep svoje in ameriške vlade z nečim, kar je vpletlo v angleški sklep, sklep svoje in ameriške vlade.

Vsi tržaški Slovenci enodušno obsojamo anglo-ameriško potuho italijanskemu imperializmu

Tako: zgodilo se je predstavnika vlad Velike Britanije in Združenih angleških držav sta sporocila prizadetim državam in svetovni javnosti, da ob vlad odločili izvoliti Italiji upravo come Tržaškega ozemlja in uveljni svoje čete, ki naj bi jih nadomestila italijanska vojska.

Na to dejanje samovolje, v kričečem nasprotju s črko in duhom mirovne pogodbe, v opreki z dolčbo, ki prepoveduje Italiji držanje njenih čet v dva kilometrskem pasu tudi vzdolž jugoslovanske meje, na to dejanje samovolje in nasilja, ki je bilo sorazno dejanje

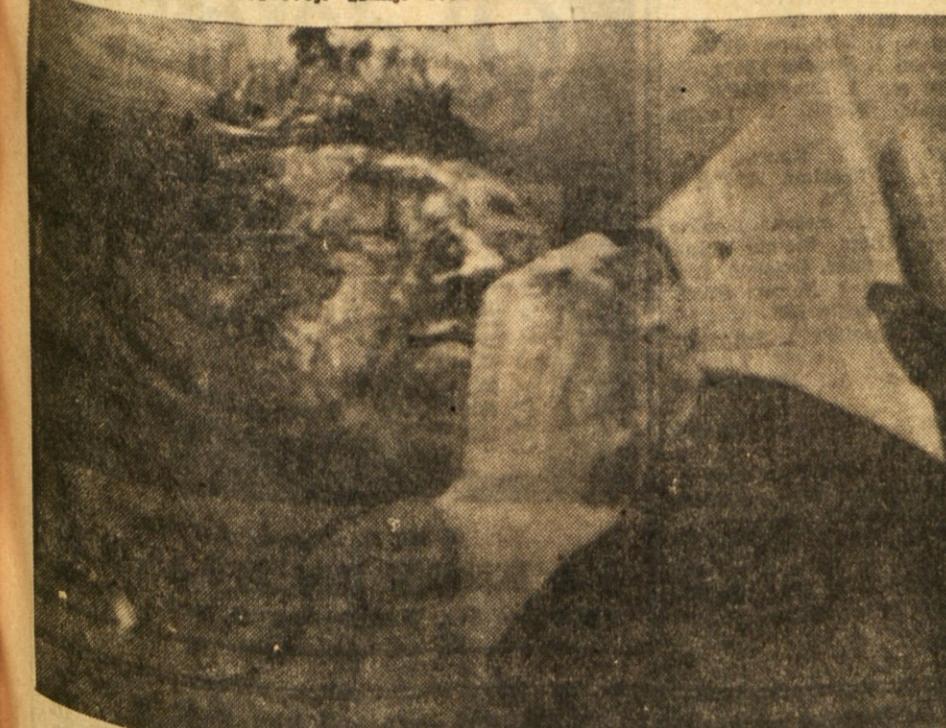
Ujete partizane so zločinci mučili, pred puške pa so jih postavili z zavezanimi očmi.

Fašist se je slikal pred žrtvami njihovega nasilja blizu Radohove vasi. Tudi znak njihove ukulture in civilizacije.

Fašist se je uprl nasilju fašistov in italijanske redne vojske je končal v taboriščih, ječah, na streliščih. Mnogi so se zavezali v gore, da pribore svoji zemlji svobodo. Gorje tistem, ki so ga italijanski okupatorji dobili živega v roke.

Fašisti so na preserskem procesu pred usmrtitvijo nečloveško mučili 16 žrtv.

naperjeno proti našemu ljudstvu in zavezniški Jugoslaviji — jim mi, primorski Slovenci, sporocamo v odgovor naslednje:

Če mislite, da se morete vprašanje Trsta rešiti tako, kot so nekatere države ZDA dosegle razmejitev — z ravnalom, se brido motite.

Če mislite, da morete svojevoljno razpolagati z ozemljem, ki je prepojeno z našo krvjo, in jo celo izročiti tistem, ki nas je desetletja zaničeval, tlačil in gospodarsko, kulturno ter fizično uničeval, in ki smo ga premagali in pogradi z našim trpinčenih tal,

žrtve, ki so izkrvavele pod kremplji roparskega italijanskega imperializma, izkrvavele v neenaki borbi proti istemu sovražniku, ki so v borbi z njim padali tudi vaši sinovi — tega mi pozabili nismo.

Če vi svojo — da se milo izrazimo — politično naktivnost — namreč, da bo z ital. vojsko v Trstu sporazum z Jugoslavijo lažji — jemljete resno, potem vam moramo povedati odkrito, da gre za največjo neumnost, da, celo politično nost, ki jo je državnik kdajkoli mogel zagresti. Ta vaša izjava je višek

ljudstvo krotili z zanim

geslom «osla in korenjav in

če mislite, da ga boste ku-

pili s kledo leče. Vaka na-

dutost, vsako prepricanje,

da se z denarjem vse

kupiti, sta obsojena na po-

poln neuspeh, kajti tu ni-

mate opravka z ljudmi, ka-

kršne opisuje v svoji znani

knjigi Curzio Malaparte.

Vi, učitelji pragmatizma

in «morda» uspeha, vedite,

da pozna naš narod globljo

moralno, ki se je kreplila v

hudih in krvavih borbah za

naš obstoj in jeklenila v

zadnji osvobodilni vojni,

ko je šlo za naš biti ali ne

motite.

Vaša izjava je višek

ljudstvo krotili z zanim

geslom «osla in korenjav in

če mislite, da ga boste ku-

pili s kledo leče. Vaka na-

dutost, vsako prepricanje,

da se z denarjem vse

kupiti, sta obsojena na po-

poln neuspeh, kajti tu ni-

mate opravka z ljudmi, ka-

kršne opisuje v svoji znani

knjigi Curzio Malaparte.

Vi, učitelji pragmatizma

in «morda» uspeha, vedite,

da pozna naš narod globljo

moralno, ki se je kreplila v

hudih in krvavih borbah za

naš obstoj in jeklenila v

zadnji osvobodilni vojni,

ko je šlo za naš biti ali ne

motite.

Vaša izjava je višek

ljudstvo krotili z zanim

geslom «osla in korenjav in

če mislite, da ga boste ku-

pili s kledo leče. Vaka na-

dutost, vsako prepricanje,

da se z denarjem vse

kupiti, sta obsojena na po-

poln neuspeh, kajti tu ni-

mate opravka z ljudmi, ka-

kršne opisuje v svoji znani

knjigi Curzio Malaparte.

Vi, učitelji pragmatizma

in «morda» uspeha, vedite,

da pozna naš narod globljo

moralno, ki se je kreplila v

hudih in krvavih borbah za

naš obstoj in jeklenila v

zadnji osvobodilni vojni,

ko je šlo za naš biti ali ne

motite.

Vaša izjava je višek

ljudstvo krotili z zanim

geslom «osla in korenjav in

če mislite, da ga boste ku-

pili s kledo leče. Vaka na-

dutost, vsako prepricanje,

da se z denarjem vse

kupiti, sta obsojena na po-

poln neuspeh, kajti tu ni-

mate opravka z ljudmi, ka-

kršne opisuje v svoji znani

knjigi Curzio Malaparte.

Vi, učitelji pragmatizma

in «morda» uspeha, vedite,

da pozna naš narod globljo

moralno, ki se je kreplila v

hudih in krvavih borbah za

naš obstoj in jeklenila v

zadnji osvobodilni vojni,

ko je šlo za naš biti ali ne

motite.

Vaša izjava je višek

ljudstvo krotili z zanim

geslom «osla in korenjav in

če mislite, da ga boste ku-

pili s kledo leče. Vaka na-

dutost, vsako prepricanje,

da se z denarjem vse

kupiti, sta obsojena na po-

poln neuspeh, kajti tu ni-

mate opravka z ljudmi, ka-

kršne opisuje v svoji znani

knjigi Curzio Malaparte.

Vi, učitelji pragmatizma

in «morda» uspeha, vedite,

da pozna naš narod globljo

moralno, ki se je kreplila v

hudih in krvavih borbah za

naš obstoj in jeklenila v

zadnji osvobodilni vojni,

ko je šlo za naš biti ali ne

motite.

Vaša izjava je višek

ljudstvo krotili z zanim

geslom «osla in korenjav in

če mislite, da ga boste ku-

pili s kledo leče. Vaka na-

dutost, vsako prepricanje,

da se z denarjem vse

kupiti, sta obsojena na po-

poln neuspeh, kajti tu ni-

mate opravka z ljudmi, ka-

kršne opisuje v svoji znani

knjigi Curzio Malaparte.

Vi, učitelji pragmatizma

in «morda» uspeha, vedite,

da pozna naš narod globljo

moralno, ki se je kreplila v

hudih in krvavih borbah za

naš obstoj in jeklenila v

zadnji osvobodilni vojni,

ko je šlo za naš biti ali ne

motite.

Vaša izjava je višek

ljudstvo krotili z zanim

geslom «osla in korenjav in

če mislite, da ga boste ku-

pili s kledo leče. Vaka na-

dutost, vsako prepricanje,

da se z denarjem vse

kupiti, sta obsojena na po-

poln neuspeh, kajti tu ni-

mate opravka z ljudmi, ka-

kršne opisuje v svoji znani

knjigi Curzio Malaparte.

Vi, učitelji pragmatizma

in «morda» uspeha, vedite

VREME Vremenska napoved za danes: Spremenljivo oblačno vreme s krajnjimi razjasnitvami. — Včerajšnja najvišja temperatura v Trstu je znašala 15.7 stopinje; najnižja pa 9.9 stopinje.

PRIMORSKI DNEVNIK

DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI

PO SKLEPU ANGLIJE IN AMERIKE O IZROČITVI UPRAVE CONE A ITALIJI

Goriško prebivalstvo in Slovenci še posebej odločno obsojajo koncesije italijanskemu imperializmu

Goričani neprestano poslušajo vesti jugoslovanskih radijskih postaj o velikem ogorčenju jugoslovanskih narodov - Demonstracije prebivalcev Nove Gorice, spodnje Vipavske doline in Brd pri severni postaji tik državne meje - Goriška policija v alarmnem stanju

Strašna vest o sklepu Angleščin v Američanov, da se cona A s Trstom spet pričakuje v Italiji, premagancu zadnje vojne, se je včeraj in že v četrtek ponovi raznesla po vsej Goriški. Goriške Slovence je ta vest globoko prizadela. Mi najbolje vemo, kaj pomeni danes živeti zoper pod Italijo, državo, ki je spreminila le vodstvo, svojih odnosov do slovenske manjšine pa ni izboljšala niti za las, temveč stopa po poti propaglega režima. Kako se nam goodi v državi s toliko opevano dvatisočletno kulturno, dokažejo zadnja spomenica, ki so jo izvoljeni predstavniki slovenske manjšine na Goriškem in predstavniki beneških Slovencev poslali prejšnji mesec Organizaciji združenih narodov.

Ni potrebno posebej naštaviti vseh krivic, ki se godijo Slovencem v Italiji. Takšne so, da vzbujajo upravičeni strah in trepet tržasnih Slovencev in vsega demokratičnega ljudstva, ki bi moral zaradi velikodušnega nagraviranja italijanskih fašistov od strani naših bivših zaveznikov v vojni priti zopet pod oblast Rima.

Toda odpor, ki so ga dali jugoslovanski narodi na nešramne poskuse zasušjevanja desetičesarjev Slovencev v okviru demokratične vladavine rimskega gospodarjev, je tako močan, da ga bo moral ves demokratični svet uvoščevati, če hoče rešiti svet pred novimi imperialističnimi pohodi Mussolinijevih naslednikov.

Goričani neprenehoma stope predvsem radijskih aparativ in poslušajo odločen nastop vsega jugoslovanskega ljudstva, ki zahteva puške, da bi svoje bratre v Trstu ubranili pred novim sušenjem. Ljudje hodo na državne meje, kjer so onkrat meje nalepljeni lepaki, na katerih je jasno napisana volja primorskega ljudstva: »Trsta ne damo, življene damo.«

Včeraj dopoldne in popoldne so tuk ob meji od severne postaje do obmejnega bloka demonstrirali številni prebivalci Nove Gorice in bližnjih vasi, pa tudi ljudje iz Spodnje Vipavske in Brd. Kakor leta 1946, ko so prihajali v Goričo, da pokazajo zaveznikom komu pripadajo mesto, tako se tudi danes zopet zbirajo. Enkrat so go spodje iz Londona in Washingtona ogoljupili jugoslovanske narode in se posebej trpičnimi primorski narodi. Odvzeli so mu srce, Goriča umira, ker nima zaledja! Ena bridička izkušnja je poučila slovenski narod, ki sedaj ne bo dopustil, da ga zoper opearijo za tisto, kar mu gre.

Ne samo slovenski živelj na Goriškem, temveč tudi pošteni italijanski delovni ljudi so ostali nemi ob nepravčini rešitvi, ki postavlja svet pred izvršeno dejstvo, v upanju, da bi morda s tem resili in izboljšali odnose med Jugoslavijo in Italijo.

Delovni italijanski človek predobro ve, kaj mu je prisnela nova demokratična Italija. Prinesla mi je bodo in negotovost jutrišnjega dne zaradi vsega tega italijanskih delavcev prišel na njegov položaj Trst je mesto z veliko luko in tudi veliko bodočnostjo, ki pa se bo uveljavila edino v pogojih, kaj jih je v svojem govoru na Okroglici na posebnih obrazcih, ki se jih

(iz Soče)

OBVESTILO DVOLASTNIKOM

Pokrajinska zveza neposrednih obdelovalcev sporoča posnekom, ki imajo gozdove v Jugoslaviji in ki namegravajo sekati drva v bodoči zimi, da morajo vložiti prošnje za zadevno dovoljenje najkasneje do 30. t. m.

Prošnje je treba napraviti na posebnih obrazcih, ki se jih

vas vabi na

PLES

ki bo jutri 11. oktobra 1953 od 20. do 1. ure zjutraj v prostveni dvorani v Gorici, na Verdijevem korzu št. 1.

Deloval bo dobro založen bifé.

Vstop samo z vabilo, ki jih lahko dobiti na ZSPD, UL Ascoli št. 1/1, v kavarni Bratuž, v Goriški zadrugi pri pevskem mostu in v Goriški zadrugi v Sovodnjah.

ŠPORTNI DNEVNIK

SENZACIJA V XXI. KOLU TURNIRJA V ZUERICHU

PRVI PORAZ SMISLOVU JE ZADAL RUS KOTOV

Zmagala sta tudi Keres in Averbah, ostali so remizirali, samo Gligorič in Szabo sta prekinila

SLOVENSKO ŠOLO SLOVENCEM

Ob prihodu jesenskih izpovetov na slovenskih srednjih šolah v Goriči, je predsedoval izpitski komisiji poleg profesorja Artura Cronic, tudi profesor Calvi iz Turina. Ob tej prilikai je prof. Calvi baje v posebnem intervjuu dalj do pisniku demokratičnega glasila »Il Gazzettino« nekatere izjave o slovenskem šolstvu na Goriškem. V teh izjavah se poudarja, da imajo slovenske šole na Goriškem celo prednost pred italijanskimi, zlasti kar se tiče številnega razmerja med profesorji in učenci.

Kar se tiče spoštovanja slovenske kulture, je izjavil prof. Calvi, smatram, da noben drug narod ne vrši svoje naloge načrtno, niti narodni manjšini s tako sirokorodnostjo, kot to dela Italija. Obstaja tudi nekaj ministerstva odločba glede izbire profesorjev za slovensko srednjo šolo, ki pravilno, da je treba dati prednost tistim profesorjem, ki kažejo večje jamstvo za poznavanje slovenskega jezika in slovenske kulture.

Verjetno je ugledni g. profesor gorovil v dobrvi veri in je dal zgornje v druge srovej izjave na podlagi uradnih podatkov, ne da bi se pri tem vprašal, kako je do teh podatkov prišlo, kaj se za njimi skriva in kakšno je dejansko stanje našega šolstva pod Italijo.

O dejanskem stanju slovenskega šolstva na splošno že podrobno govorja spomenica slovenskih zastopnikov pod Italijo, ki jo objavljamo na drugem mestu. Tam je tudi navedeno in dokazano, zakaj je število slovenskih dijakov iz leta v leto manjše, ter tegev takoj ne bomo ponavljali. Gledate stevila profesorjev naj omenimo, da večina njih uči na dveh ali treh šolah in je zato potreben tretji nujno številno celotno, ne pa vseko solo posebej. Kar močno spremeni dejansko sliko.

Cepavje zase pa je izbira profesorjev in lažko rečemo, da se ministrica odločba, ki jo prof. Calvi omembra, naloži našim šolah v Goriči.

DEZURNA LEKARNA :

Danes posluje ves dan in po noči lekarja Cristofolietti, Travnik št. 18 - tel. 29-72.

ODREZKI ZA GORIVO PROSTE CONE

Pokrajinska direkcija FAM javlja, da bodo od 10. oktobra dalje prodajali odrezki za gorivo proste cone.

PODRŽAVLJANJE ZA NOGOMETNO SVETOVNO PRVENSTVO

Do sedaj dva finalista Madžarska in Belgija

Finalne tekme bodo drugo leto v Švici

Pot do prihodnjega svetovnega prvenstva v nogometu, ki ga bo leta 1954 organizirala Svica, je dolga.

Po razpisu je bilo za odločitev o tem naslovu določenih vsega 64 tekem med članicami mednarodne nogometne federacije iz vsega sveta. Dejansko bo moral biti do vključno 30. aprila 1954 že izbranih iz vseh 13 skupin - skupno 60 evropskih kandidatov Svico in Urugvajem, ki bosta šla v finale kot država prirediteljica in sedanji svetovni prvak brez izločilne tekmovanja, vseh 16 polfinalistov za finalni turnir, ki bo od 16. junija do 4. julija 1954.

Izločilne tekme potekajo pravzaprav dokaj počasi in situacija je ponekod še nejasna.

V prvi skupini, kjer so med seboj Nemčija, Norveška in Posarje, je favorit slej ko prej Nemčija.

V drugi skupini se je pravkar plasirala za finalne igre Belgija, izpadla pa Svedska in Finska.

V tretji skupini je odločitev najbolj sporna, kajti tu gre za zelo nizko mogli ostresti vitezovi, da jih hočejo prisiti k prestopu na italijansko šolo.

Ali se zdi gg. profesor Calvij

in v Congi, da spadajo takšni elementi na slovensko šolo, da je to tista toliko opervana prednost slovenske srednje

prilike in zdravljiva, o imenovanju predstavnika pokrajinskemu osebju; imenovanje treh stalnih in treh nadomestnih članov za volilno komisijo v Goriči, Gradiški, Tržiču in Krminu.

Nadalje bodno na seji proučevali so oddaji pokrajinskega zemljisci v Ul. Roma; o predvidenem proračunu za leto 1954 in o mnemnu za preureditve statutov in ustanove in Gradische »Giuseppe Bartolomeo Naccari«.

Nazadnje bodo se razpravljali o socialnem videzu zbornice proti pravljicam in zdravljiva, o imenovanju predstavnika pokrajinskemu osebju; imenovanje treh stalnih in treh nadomestnih članov za volilno komisijo v Goriči, Gradiški, Tržiču in Krminu.

Nadalje bodno na seji proučevali so oddaji pokrajinskega zemljisci v Ul. Roma; o predvidenem proračunu za leto 1954 in o mnemnu za preureditve statutov in ustanove in Gradische »Giuseppe Bartolomeo Naccari«.

Nazadnje bodo se razpravljali o socialnem videzu zbornice proti pravljicam in zdravljiva, o imenovanju predstavnika pokrajinskemu osebju; imenovanje treh stalnih in treh nadomestnih članov za volilno komisijo v Goriči, Gradiški, Tržiču in Krminu.

Nadalje bodno na seji proučevali so oddaji pokrajinskega zemljisci v Ul. Roma; o predvidenem proračunu za leto 1954 in o mnemnu za preureditve statutov in ustanove in Gradische »Giuseppe Bartolomeo Naccari«.

Nazadnje bodo se razpravljali o socialnem videzu zbornice proti pravljicam in zdravljiva, o imenovanju predstavnika pokrajinskemu osebju; imenovanje treh stalnih in treh nadomestnih članov za volilno komisijo v Goriči, Gradiški, Tržiču in Krminu.

Nadalje bodno na seji proučevali so oddaji pokrajinskega zemljisci v Ul. Roma; o predvidenem proračunu za leto 1954 in o mnemnu za preureditve statutov in ustanove in Gradische »Giuseppe Bartolomeo Naccari«.

Nazadnje bodo se razpravljali o socialnem videzu zbornice proti pravljicam in zdravljiva, o imenovanju predstavnika pokrajinskemu osebju; imenovanje treh stalnih in treh nadomestnih članov za volilno komisijo v Goriči, Gradiški, Tržiču in Krminu.

Nadalje bodno na seji proučevali so oddaji pokrajinskega zemljisci v Ul. Roma; o predvidenem proračunu za leto 1954 in o mnemnu za preureditve statutov in ustanove in Gradische »Giuseppe Bartolomeo Naccari«.

Nazadnje bodo se razpravljali o socialnem videzu zbornice proti pravljicam in zdravljiva, o imenovanju predstavnika pokrajinskemu osebju; imenovanje treh stalnih in treh nadomestnih članov za volilno komisijo v Goriči, Gradiški, Tržiču in Krminu.

Nadalje bodno na seji proučevali so oddaji pokrajinskega zemljisci v Ul. Roma; o predvidenem proračunu za leto 1954 in o mnemnu za preureditve statutov in ustanove in Gradische »Giuseppe Bartolomeo Naccari«.

Nazadnje bodo se razpravljali o socialnem videzu zbornice proti pravljicam in zdravljiva, o imenovanju predstavnika pokrajinskemu osebju; imenovanje treh stalnih in treh nadomestnih članov za volilno komisijo v Goriči, Gradiški, Tržiču in Krminu.

Nadalje bodno na seji proučevali so oddaji pokrajinskega zemljisci v Ul. Roma; o predvidenem proračunu za leto 1954 in o mnemnu za preureditve statutov in ustanove in Gradische »Giuseppe Bartolomeo Naccari«.

Nazadnje bodo se razpravljali o socialnem videzu zbornice proti pravljicam in zdravljiva, o imenovanju predstavnika pokrajinskemu osebju; imenovanje treh stalnih in treh nadomestnih članov za volilno komisijo v Goriči, Gradiški, Tržiču in Krminu.

Nadalje bodno na seji proučevali so oddaji pokrajinskega zemljisci v Ul. Roma; o predvidenem proračunu za leto 1954 in o mnemnu za preureditve statutov in ustanove in Gradische »Giuseppe Bartolomeo Naccari«.

Nazadnje bodo se razpravljali o socialnem videzu zbornice proti pravljicam in zdravljiva, o imenovanju predstavnika pokrajinskemu osebju; imenovanje treh stalnih in treh nadomestnih članov za volilno komisijo v Goriči, Gradiški, Tržiču in Krminu.

Nadalje bodno na seji proučevali so oddaji pokrajinskega zemljisci v Ul. Roma; o predvidenem proračunu za leto 1954 in o mnemnu za preureditve statutov in ustanove in Gradische »Giuseppe Bartolomeo Naccari«.

Nazadnje bodo se razpravljali o socialnem videzu zbornice proti pravljicam in zdravljiva, o imenovanju predstavnika pokrajinskemu osebju; imenovanje treh stalnih in treh nadomestnih članov za volilno komisijo v Goriči, Gradiški, Tržiču in Krminu.

Nadalje bodno na seji proučevali so oddaji pokrajinskega zemljisci v Ul. Roma; o predvidenem proračunu za leto 1954 in o mnemnu za preureditve statutov in ustanove in Gradische »Giuseppe Bartolomeo Naccari«.

Nazadnje bodo se razpravljali o socialnem videzu zbornice proti pravljicam in zdravljiva, o imenovanju predstavnika pokrajinskemu osebju; imenovanje treh stalnih in treh nadomestnih članov za volilno komisijo v Goriči, Gradiški, Tržiču in Krminu.

Nadalje bodno na seji proučevali so oddaji pokrajinskega zemljisci v Ul. Roma; o predvidenem proračunu za leto 1954 in o mnemnu za preureditve statutov in ustanove in Gradische »Giuseppe Bartolomeo Naccari«.

Nazadnje bodo se razpravljali o socialnem videzu zbornice proti pravljicam in zdravljiva, o imenovanju predstavnika pokrajinskemu osebju; imenovanje treh stalnih in treh nadomestnih članov za volilno komisijo v Goriči, Gradiški, Tržiču in Krminu.

Nadalje bodno na seji proučevali so oddaji pokrajinskega zemljisci v Ul. Roma; o predvidenem proračunu za leto 1954 in o mnemnu za preureditve statutov in ustanove in Gradische »Giuseppe Bartolomeo Naccari«.

Nazadnje bodo se razpravljali o socialnem videzu zbornice proti pravljicam in zdravljiva, o imenovanju predstavnika pokrajinskemu osebju; imenovanje treh stalnih in treh nadomestnih članov za volilno komisijo v Goriči, Gradiški, Tržiču in Krminu.

Nadalje bodno na seji proučevali so oddaji pokrajinskega zemljisci v Ul. Roma; o predvidenem proračunu za leto 1954 in o mnemnu za preureditve statutov in ustanove in Gradische »Giuseppe Bartolomeo Nacc